

HET ONTVANGEN VAN DE GEEST

TWEE PREDICATIES

1 preek over de wedergeboorte

1 preek op Nieuwjaarsdag

door

GEORGE WHITEFIELD

**STICHTING GIHONBRON
MIDDELBURG
2015**

LEVENSSCHETS

George Whitefield werd geboren op 16 december 1714 in Gloucester, Engeland. Zijn vader was eigenaar van de Bell Inn, de grootste en belangrijkste herberg in de stad Gloucester. Het was te midden van de bedrijvigheid van deze Bell Inn dat de jonge George opgroeide. Zijn vader stierf in 1716. George was toen dus twee jaar oud, de jongste in een gezin met zeven kinderen.

In het voorgeslacht van Whitefield komen veel mannen voor die gestudeerd hebben in Oxford en predikant geworden zijn. Zowel zijn vader Thomas als zijn moeder Elizabeth Edwards kwam uit een gegoed milieu. George doorliep, met een onderbreking van ongeveer één jaar, de middelbare school in Gloucester (Grammar School).

Op 18-jarige leeftijd ging Whitefield studeren aan het Pembroke College van de universiteit te Oxford. Hier kwam hij in contact met de bekende 'Holy Club' onder leiding van Charles Wesley. Al snel leerde hij John Wesley kennen. In het voorjaar van 1735 komt Whitefield in Oxford na een intense geestelijke worsteling tot wedergeboorte en heilszekerheid. Dit was het beslissende keerpunt in zijn leven. Vanaf dit moment tot zijn dood in 1770 is Whitefield een onvermoeibaar en onstuitbaar getuige van de Genade Gods in Christus Jezus geweest.

In mei 1736 rondde Whitefield met succes zijn universitaire studie in Oxford af. Op 20 juni in datzelfde jaar werd hij door bisschop Benson van Gloucester bevestigd als anglicaans geestelijke. Dit alles op de ongewoon jonge leeftijd van 21 jaar.

De rest van Whitefields leven is feitelijk één onafgebroken, intense toewijding aan de verbreiding van het Evangelie. Vanaf zijn allereerste prediking op 27 juni 1736 in Gloucester werd Whitefields bediening gekenmerkt door een ongewoon grote zalving van de Heilige Geest. Al heel snel puilden de kerken uit van de mensen. Hij preekte in deze periode vooral in Londen, Bristol en Gloucester. Begin 1738 ging Whitefield voor het eerst naar Amerika.

Hij stichtte daar, op aandringen van o.a. John Wesley, een weeshuis in Georgia. Ook die tijd kende al het probleem van op straat rondzwervende weeskinderen. In totaal zou Whitefield gedurende zijn leven 13 maal de oceaan oversteken. Het was mede zijn niet aflatende zorg voor het weeshuis in Georgia die hem zeven maal in Amerika zou brengen.

Na zijn terugkomst in Engeland (eind 1738) preekte Whitefield op 17 februari 1739 in Kingswood bij Bristol voor het eerst in de open lucht tot de mijnwerkers. Dat was in die tijd volkomen revolutionair. Prediking in de open lucht was een volstrekt onbekend fenomeen. De resultaten van zijn prediking onder deze verpauperde mensen, die nooit een kerk van binnen zagen, waren uitzonderlijk. Zeer velen kwamen tot bekering.

Al snel werden deze mensen georganiseerd in 'Societies'. Op Whitefields aandringen volgde enkele maanden later John Wesley dit voorbeeld. Ook Wesley is de rest van zijn leven een fervent en succesvol openluchtprediker geweest.

In mei 1739 trok Whitefields openluchtprediking in Londen dagelijks menigten waarvan de omvang varieerde van 10 000 tot 40 000 personen. Woordelijk kon men hem verstaan. Dit zeer ongewone verschijnsel zou zich nog vaak herhalen. Enorme aantallen mensen uit allerlei lagen van de bevolking kwamen tot bekering. *De Great Evangelical Revival* was een feit.

In een tijd van diep moreel en maatschappelijk verval, tijdens een absoluut dieptepunt van het kerkelijke leven in Engeland, schonk God voor velen volkomen onverwacht

een enorme opwekking. Jaar in, jaar uit was Whitefield meestal onderweg. Heel zijn leven lang, tot vlak voor zijn dood in 1770, sprak hij geregeld tot menigten met een omvang van 1000 tot 40.000 personen. En de vrucht was blijvend.

In de periode 1740 - 1743 alleen al ontstonden in Noord-Amerika 150 nieuwe gemeenten. Bestaande gemeenten namen sterk in omvang toe. Whitefield sprak gemiddeld veertig uur per week, vaak zelfs zestig uur. Bedenk dan dat dit geregeld was tot menigten van meerdere duizenden mensen en dat hij meestal op reis was. Waarschijnlijk predikte Whitefield in totaal ongeveer 40.000 maal. Op 30 september 1770, op 55-jarige leeftijd, gaf zijn lichaam het op en ging Whitefields diepste verlangen in vervulling: *Bij zijn Heere!*

Onderstaand artikel van Ds. K. ten Klooster, werd gepubliceerd op 27 juli 1994

Heraut van vrije genade

Op zaterdagmiddag 17 februari 1739 staat op een heuvel in de buurt van de Britse stad Bristol een jonge man. Hij roept tot een aantal arbeiders die juist uit een mijn zijn gekomen: "Zalig zijn de armen van geest, want hunner is het Koninkrijk der hemelen." De mijnwerkers staan stil en kijken verbaasd op. Ze zien de man staan, met een boek in zijn hand. Hij is te horen over grote afstand. Opnieuw klinkt de heldere stem van de man: "Mattheüs hoofdstuk vijf vers één tot drie." De mijnwerkers hebben er geen idee van wie Mattheüs is of wat hoofdstuk betekent. Maar ze luisteren.

Het is een wonderlijk schouwspel. Het aantal mannen groeit aan tot zo'n honderd. De man op de heuvel spreekt van het komende gericht. Van Gods rechtvaardigheid in het straffen van de zonde. Hij spreekt met warme gloed van Jezus, Die gekomen is om een vriend van tollaren en zondaren te zijn. Van het kruis van Christus en de liefde van God. Hij preekt en preekt en weet van geen ophouden. Het ontroert hem als hij op de zwarte gezichten witte geultjes ziet, veroorzaakt door de tranen die over de wangen stromen. Het behaagt de Heere deze verkondiging te zegenen aan het hart van deze mijnwerkers in Kingswood, waar de bewoners van Bristol laag op neerzien en die nooit het Evangelie hebben gehoord. Het is de bevestiging van het Schriftwoord dat Christus gekomen is om het verlorene te zoeken.

Grootste prediker

De geschiedenis van de evangeliedienst van George Whitefield, want hij is die man op die heuvel, is een rijke geschiedenis. Kort na zijn bekering, op 20-jarige leeftijd, begint hij met preken en hij gaat ermee door tot de Heere hem roept tot de eeuwige glorie. Elke week preekt hij zo'n veertig tot zestig uur. In Engeland, Wales, Schotland, Amerika. Meestal in de open lucht, vanaf een kleine kansel die hij altijd bij zich heeft. Er is gezegd dat vanaf die kansel aan meer dan tien miljoen mensen het Evangelie van vrije genade is verkondigd. Hij heeft dan ook een diepgaande invloed uitgeoefend en is voor ontzaglijk veel mensen tot eeuwige zegen geweest. Toen hij verplicht werd in de open lucht te gaan preken, omdat de kerkdeuren voor hem gesloten werden, kreeg hij in één week niet minder dan duizend brieven van mensen die geraakt waren door zijn verkondiging. Niet ten onrechte typeerde dr. Martyn Lloyd Jones hem als *de grootste prediker die Engeland ooit heeft voortgebracht*. Des te verbazingwekkender is het dat Whitefield ondanks z'n geweldige betekenis een van de meest verwaarloosde mannen in de kerkgeschiedenis is. Bijna alle aandacht gaat naar zijn tijdgenoot John Wesley.

Zonden

Whitefield wordt geboren in de Engelse stad Gloucester, in december 1714. Hij is de jongste van zeven kinderen. Vader Whitefield overlijdt na een korte ziekte in 1716, slechts 35 jaar oud. Als George acht jaar is, trouwt zijn moeder opnieuw, maar een gelukkig huwelijk wordt het niet. Na zijn middelbare-schooltijd helpt hij enige tijd zijn moeder in de herberg die ze runt. In deze periode van zijn leven neemt hij het niet al te nauw. Zelf zal hij er later van zeggen: "Liegen was mij niet vreemd. Grof taalgebruik al evenmin. (...) Geld van mijn moeder was voor mij niet veilig. Ik heb meerdere keren het sabbatsgebod overtreden. Over het algemeen gedroeg ik mij zeer oneerbiedig in Gods heiligdom. Veel geld gaf ik uit aan vermaak. Het kaartspel had mijn hart, evenals het lezen van onchristelijke lectuur. Ik had meer zonden dan haren op mijn hoofd." Dit alles neemt niet weg dat hij zich later ook kan herinneren wat hij noemt "de beweging van de gezegende Geest in mijn hart". Leest hij dubieuze lectuur, hij keert zich ervan af om de Bijbel te gaan lezen. Steelt hij geld van zijn moeder, hij geeft ervan aan de armen.

Heilige Club

Met de herberg gaat het bergafwaarts. Na anderhalf jaar trekt zijn moeder zich eruit terug. George krijgt nu de mogelijkheid om in Oxford te gaan studeren. Die kans grijpt hij met beide handen aan. Eenvoudig is het niet. Om aan het nodige geld te komen, is hij gedwongen als een soort huisknecht dienst te doen bij meer welgestelde studenten. Het verblijf in de universiteitsstad wordt het grote keerpunt in zijn leven. Zijn leven wordt gestempeld door bidden, zingen en vasten. Hij trekt daardoor de aandacht van de gebroeders Wesley, de voormannen van de methodisten. Zij introduceren hem in de "Heilige Club". De leden daarvan dragen de bijnaam "methodisten", vanwege hun strikt methodische manier van leven. Ze worden beheerst door hun streven naar volmaaktheid en gebruiken een groot deel van hun beschikbare vrije tijd voor werken van barmhartigheid. Hoewel Whitefield er sterk door wordt beïnvloed, brengt dit leven niet wat hij zoekt. Zijn onrust wordt nog groter als hij een boek van een jonge Schot leest. Het geschrift maakt hem duidelijk dat hij opnieuw geboren moet worden, wil hij het Koninkrijk der hemelen binnengaan. Het is een hele les voor hem. Je kunt ter kerke gaan, bidden, het sacrament gebruiken, de dienst van de barmhartigheid verrichten en toch geen christen zijn.

Crisis

De geestelijke crisis waarin hij terecht komt, en die hem ook lichamelijk sloopt, duurt van de herfst in het jaar 1734 tot het voorjaar van 1735. Hij moet aan het eind komen van al zijn menselijke hulpbronnen. Pas dan openbaart de Heere Zich aan zijn hart. Whitefield zinkt neer op de genade van God in Christus Jezus. Nu hij de glorieuze vrijheid van het Evangelie van Jezus Christus heeft leren kennen, keert hij zich af van alle ascese en zijn vroegere inzichten over de christelijke volmaaktheid. Hij leest nu boeken van Richard Baxter en Joseph Alleine. Ook de commentaren van Matthew Henry geven hem veel voldoening. Vooral echter gaat hij met nieuwe ogen de Schrift lezen. Na zijn bekering blijft hij negen maanden in zijn geboorteplaats, om aan te sterken. In deze tijd worden voor Whitefield de contouren van de leer van vrije genade zichtbaar. Tegelijk groeit in hem de overtuiging dat God hem bestemd heeft voor de evangeliedienst. Nadat hij examen heeft gedaan en is bevestigd, preekt hij voor het eerst in zijn geboorteplaats. De tekst is Prediker 4 vers 9 tot 12. "Twee zijn beter dan één"

Dramatische breuk

Het is bepaald geen tijd van geestelijke hoogconjunctuur in Engeland. Integendeel. Allerlei evangeliewaarheden staan op de helling. De wonderen uit de Evangeliën worden niet meer geloofd, dogma's als de maagdelijke geboorte van Christus en de lichamelijke opstanding geloofend. De God van het heilig recht, door de puriteinen zo nadrukkelijk gepreikt, wordt verworpen. Het hele kerkelijke gebeuren is niet meer dan het instandhouden van rituelen. Zij die staan voor de zaak van het Evangelie worden als rustverstoorders beschouwd. En er is er niet een die de rust zo verstoort als Whitefield. Gedrongen door de Heilige Geest zet hij de bazuin aan de mond, om Engeland te doen ontwaken. De hoorders stromen toe. Zijn populariteit stijgt tot enorme hoogte, maar door Gods genade blijft hij een man van ootmoed en diep Bijbelse vroomheid. Hij preekt niet alleen in Engeland, maar gaat ook meerdere keren naar Amerika, waar hij door God wordt gebruikt voor de zogenaamde Grote Opwekking. Rusteloos werft hij voor de heerlijke dienst van Koning Jezus. Verzet en tegenkanting blijven hem daarbij niet bespaard. Het meest dramatisch is de breuk met John Wesley. In een gepubliceerde preek onder de titel "Vrije genade" valt Wesley fel de calvinistische uitverkiezingsleer aan. Hij aarzelt niet deze leer godslasterlijk te noemen. Voor hen die verkoren zijn, is het niet nodig dat er gepreikt wordt. En voor hen die niet verkoren zijn, is het nutteloos. Elke prikkel tot een heilig leven wordt zo weggenomen. Deze leer stelt de gezegende Heere Jezus Christus voor als een hypocriet, een misleider van het volk.

Pelgrimsleven

Mede onder invloed van Jonathan Edwards, die hij in Amerika heeft leren kennen, is voor Whitefield de leer van de verkiezing het hart van de Schrift geworden. Hij kan de krasse taal van Wesley, die ook een directe aanval op zijn eigen verkondiging vormt, niet onweersproken laten. Wel doet hem dat pijn. Hij schrijft dat de tegenzin van Jona om naar Ninevé te gaan niet groter kan zijn geweest dan die van hem om Wesley van replek te dienen. Maar het moet, want velen dreigen misleid te worden door een dwaalleer. Velen hebben zich ook van hem afgekeerd. Hij moet in Engeland zo goed als opnieuw beginnen. In zijn weerwoord handhaaft Whitefield de leer van Gods genadige verkiezing en benadrukt dat de zekerheid van het heil ermee staat of valt. De enige deugdelijke grond voor de zaligheid is God en Zijn welbehagen, Christus en Zijn offer, de Heilige Geest en Zijn werk. In de vaste overtuiging van zijn roeping van Godswege zet hij zijn dienstwerk voort. Door goed gerucht en kwaad gerucht. In Engeland. In Schotland, waar hij met de gebroeders Erskine in aanvaring komt vanwege verschil in visie op de kerkregering. In Wales. In Amerika. Het leven van deze evangeliedienaar is geen kalm voortkabbellend stroompje. Hij heeft een pelgrimsharten leidt een pelgrimsleven. Ondanks z'n zwakke gezondheid, want hij heeft veel last van astma.

Levenseinde

In het jaar 1770 is hij weer in Amerika. In september preekt hij in Portsmouth, New Hampshire en het nabijgelegen Exeter. Hij is enkele dagen zo ziek, dat hij niet kan voorgaan. Als hij toch weer wil gaan preken, wordt hem dat door een van de aanwezige predikanten dringend ontraden. Het antwoord van Whitefield is voor geen misverstand vatbaar. Hij ziet op naar de hemel en zegt: "Heere Jezus, ik ben wel moe in het werk, maar niet van het werk. Als ik mijn loop nog niet beëindigd heb, laat me dan gaan en nog één keer van U spreken in de open lucht, en dat Uw Waarheid bevestigd zal worden. Dan zal ik naar huis terugkeren en sterven." Met zijn laatste

krachten preekt hij over 2 Korinthe 13 vers 5. Dan keert hij huiswaarts om heen te gaan. Op zijn sterfbed bidt hij om een zegen over zijn verkondiging, hij bidt voor Amerika, voor de gemeenten in Engeland, voor al zijn mededienaren aan de andere kant van de oceaan. Zo bereikt hij op 30 september van het jaar 1770, in de vroege zondagmorgen, het einde van zijn aardse loopbaan. Om dan altijd met de Heere te zijn.

Eenvoudig en direct

Er is wel gezegd dat de preken van Whitefield exegetisch zwak waren. Ze zouden bovendien opgaan in een te nadrukkelijk appèl op de emoties van de hoorders. Deze kwalificaties doen hem echter geen recht. Zijn preken waren helder en doorzichtig, krachtig en duidelijk, eenvoudig en direct. In een preek over Handelingen 26 vers 28 horen we: "Een bijna-christen is een van de meest beklagenswaardige schepselen ter wereld. Hij is een wolf in schaapskleren. Hij is een van die valse profeten, van wie de Heere Jezus zegt dat we ons ervoor moeten wachten. Zij zeggen dat de weg naar de hemel breder is, dan in werkelijkheid het geval is. En waar zijzelf het Koninkrijk van God niet binnengaan, verhinderen zij anderen."

In een preek over Prediker 12 vers 1 richt hij zich met grote ernst tot jonge mensen. "Zullen jullie je leven besteden in de dienst van de zonde, terwijl Christus neerkwam en Zijn kostbaar bloed vergoot om je van de zonde te bevrijden? En dan maar denken dat je Christus zult gaan dienen wanneer je je begeerten niet langer volgen kunt? Dat zij verre. Wil je de liefde van de Zaligmaker zó beantwoorden?"

Vroomheid

Het leven en de verkondiging van deze bewogen evangelist uit de achttiende eeuw hebben ons ook vandaag nog iets te zeggen. In de eerste plaats verdient het hoge roepingsbesef van Whitefield onze aandacht. Hij wist zich een gezant van Christus, gezalft door de Heilige Geest. In een preek over Lukas 4 vers 18 en 19 gaat hij uitvoerig in op de inhoud van die roeping. Vol ernst spoort hij zijn mededienaren aan om zichzelf te onderzoeken. Er zijn er velen, zo zegt hij, die lopen voordat ze door God geroepen zijn. Daarom is het geen wonder dat ze geen nut doen. "Een dode geestelijkheid zal een dood volk tot gevolg hebben. Het is absoluut noodzakelijk dat iemand die intreedt in de dienst, bevindelijk kennis heeft van de Heere Jezus Christus. Zijn hoorders moeten kunnen merken dat hij bij Jezus is geweest." Aan hem was dat te zien. Hij was een man van eminente vroomheid. Een man uit één stuk ook, die stond voor de zaak en de Naam van zijn Meester. In alles wat we van en over hem lezen, straalt die vroomheid door. In alles had hij de Heere nodig. Hij was een man die elke dag de omgang met God beoefende en aanhoudend bad: "Laat oprechtheid en vroomheid mij behoeden". Hij wist iets van de zelfverloochenende tucht van Johannes de Doper: "Hij moet wassen en ik minder worden." Die liefde tot God kwam ook tot uiting in bewogenheid met de naaste. Hij collecteerde formidabele bedragen bij elkaar, maar altijd voor anderen. Z'n leven lang ging hij gebogen onder financiële zorgen.

Opwekking

Whitefield leert ons verder dat het geloof in de leer van Gods soevereiniteit en Zijn genadige verkiezing van eeuwigheid, geen enkele belemmering hoeft te betekenen om het Evangelie onvoorwaardelijk te verkondigen aan allen. Wesley heeft ooit de opmerking gemaakt dat het calvinisme dé grote hindernis is in het werk van God. Iemand die Gods verkiezend welbehagen belijdt, kon volgens hem onmogelijk royaal

het Evangelie verkondigen. Na hem hebben talloos velen, tot op de dag van vandaag, dat nagezegd. Maar wie één blik werpt in het leven van Whitefield, ziet niet anders dan een calvinist die bewogen was met het zieleheil van mensen. Die van één ding diep doordrongen was: Als ze niet in Christus geborgen zijn, komen ze voor eeuwig om! Daarom trok hij er rusteloos opuit. Naar de mijnwerkers in Kingswood. Naar het uitschot van de samenleving in Londen. Naar de wezen in de Savanna in Georgi. Met maar één begeerte: om parels te hechten aan de middelaarskroon van Koning Jezus. Zo is hij een aansporing en voorbeeld voor ons. God gebruikte in Zijn vrij macht deze man voor een grote opwekking in een donkere tijd. Als er vandaag iets nodig is, dan is het opnieuw een machtige werking van Gods Geest. Onze tijd roept om een geestelijk ontwaken. Dat ligt niet in onze macht, noch in onze organisatiedrift, maar in Gods soeverein welbehagen. Daarom zeggen we het de dichter van Psalm 119 na. "Het is tijd voor de Heere, dat Hij werke, want zij hebben Uw Wet verbroken."

George Whitefield Stichting houdt studiedag over Israël, 2 april 2007

"De bron van de Puriteinse Israëlvisie moet gezocht worden in een tijdbetrokken uitleg van het profetische Woord en is te zien in het perspectief van een brede toekomstverwachting."

Dat stelde dr. M. van Campen zaterdag in Veenendaal tijdens een studiedag over het thema "De onopgeefbare verbondenheid van de Kerk met het volk Israël".

Dr. Van Campen, hervormd predikant te Zwartebroek-Terschuur, sprak over de vraag hoe de zestiende- en zeventiende-eeuwse puriteinen dachten over Israël en hoe zij de profetieën lazen met het oog op het oude verbondsvolk. De sleutel voor de herontdekking van de toekomst van Israël ligt volgens hem in de nieuwe manier waarop de puriteinen de Bijbel, waaronder Romeinen 11, lazen.

"Op grond van Romeinen 11 verwachtten zij de bekering van Joden aan het einde der tijden", zei Van Campen. Luther bestempelde deze bekering als pure fantasie, Calvijn zag deze als een louter geestelijk herstel. "Voor een terugkeer naar het beloofde land was in het denken van Calvijn al evenmin sprake. Het "gans Israël" heeft volgens Calvijn geen betrekking op het Joodse volk als zodanig, maar op de totaliteit van de uitverkorenen, zowel uit Joden als heidenen."

Martin Bucer verstond onder "geheel Israël" exclusief het Joodse volk. "Als het getal van de uitverkoren heidenen vol geworden is, zal ook Israël gered worden", citeerde Van Campen Bucer. Volgens hem rekenden vele puriteinen niet alleen met een geestelijk herstel van Israël, maar ook met de terugkeer van Joden naar het land. "Hun nieuwe wijze van schriftuitleg richtte zich behalve op de oudtestamentische profetieën ook op de Apocalyps", zei hij. "De puriteinse betrokkenheid bij Israël beperkte zich niet tot vrijblijvende bespiegelingen over de toekomst van de Joden, maar vertaalde zich ook in het gebed."

Volgens dr. Van Campen kunnen wij vandaag van de puriteinen leren dat bij het toekomstig behoud van geheel Israël niet gedacht moet worden aan de kerk, maar letterlijk aan het Joodse volk. "Een tijdbetrokken uitleg van de profetieën opent onze ogen voor de toekomst van het Joodse volk." Van Campen keerde zich tegen de in reformatorische kring nog steeds overheersende vergeestelijkende uitleg, waarbij de allegorese soms vrij spel krijgt.

Niet altijd verstoten

Volgens dr. H. A. Bakker, docent theologie aan de Christelijke Hogeschool Ede en aan het Centrum voor Evangelische en Reformatorische Theologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam, geloofden de puriteinen niet dat God Zijn volk voor altijd had verstoten en verdreven. "Waar ze zich ook maar zouden bevinden, hoe verspreid en verborgen over het rond der aarde, God zou ze met Zijn Geest ooit weten te vinden en tot Christus roepen."

In dat verband citeerde hij de profeet Zacharia, waar God spreekt *dat Hij het volk tot Zich zal fluiten* ("toesissen", SV) en hen vergaderen en bevrijden.

Bakker liet zien hoe een puritein als Jonathan Edwards, die in de eerste helft van de achttiende eeuw in Noord-Amerika leefde, in zijn dagen die hemelse fluittonen voor de Joden waarnam. "Historische signalen wezen voor Edwards in de richting van het beloofde komende Koninkrijk van God. Hij verwachtte de nationale bekering van Israël."

William Huntington, een man met een scherp doorzicht, maakt enkele keren melding van Whitefield. Zelfs op één lijn met Luther en Bunyan.

Meermalen heb ik gedacht, dat als **Maarten Luther, John Bunyan of George Whitefield**, in mijn tijd geleefd hadden, zij mij eer verzocht als verboden zouden hebben, om voor hen op te treden ...

Zijn biograaf zegt:

Op een zekere dag verzocht een kennis hem mee te gaan naar Richmond om een godsdienstoefening van de Methodisten te gaan bijwonen. Aanvankelijk weigerde hij, "uit vrees in hun dwalingen verstrikt te raken", maar tenslotte gaf hij toe. De dominee was Torial Joss, een voormalig kapitein op een kustvaarder en nu reeds jaren een ambtgenoot van George Whitefield. Hij koos zijn tekst uit Col. 1 : 13-14, en behandelde deze, zegt Huntington, 'als een werkman.' Toen men Huntington vroeg of hij instemde met de leer van Joss, antwoordde hij bevestigend. "Ik geloof - zei hij - dat Paulus geen betere verhandeling kon hebben geleverd. Waarlijk, ik dacht, dat de dagen der apostelen weer waren teruggekeerd; hij preekte uit de Bijbel, een Boek, waaruit ik nooit tevoren had horen preken. Zijn geestelijk arsenaal bestond uit niets dan geloof en een klare, eenvoudige waarheid, maar dat was meer dan voldoende."

DE WEDERGEBOORTE

"Hebt gij den Heilige Geest ontvangen, als gij geloofd hebt?" (Handelingen 19:2)

Deze woorden heeft men op twee manieren verklaard. Sommigen hebben verondersteld dat het ging om de vraag of de discipelen, die Paulus in Eféze aantrof, de Heilige Geest hadden ontvangen door de handoplegging bij de belijdenis van hun geloof. Anderen menen dat deze discipelen al gedoopt waren met de doop van Johannes, maar dat deze doop niet gevolgd was door een onmiddellijke uitstorting van de Heilige Geest. De apostel vraagt hen of zij de Heilige Geest ontvangen hebben door hun doop in Jezus Christus. Toen zij een ontkennend antwoord gaven, doopte hij hen en legde hun in de Naam van de Heere Jezus de handen op ter bevestiging van hun geloof. Het is niet gemakkelijk en ook niet zozeer nodig om te bepalen welke van deze uitleggingen het dichtst bij de waarheid staat. Maar omdat deze woorden ook los van het tekstverband een heel belangrijke vraag bevatten, zal ik de stof in drie hoofdgedachten behandelen.

- Ten eerste zal ik tonen wie de Heilige Geest is, over Wie hier gesproken wordt en hoe wij Hem allen moeten ontvangen, willen wij ware gelovigen genoemd kunnen worden.
- Ten tweede zal ik enige Schriftuurlijke kenmerken noemen, aan de hand waarvan we kunnen weten of wij de Heilige Geest ontvangen hebben of niet.
- Tenslotte zal ik mij tot verschillende soorten belijders wenden betreffende de waarheid die ik u heb voorgehouden.

1. In de eerste plaats zal ik u tonen wie de Heilige Geest is, over Wie in de tekst gesproken wordt en hoe wij Hem allen moeten ontvangen, voor wij ware gelovigen genoemd kunnen worden.

De Heilige Geest, over Wie hier gesproken wordt, is de Derde Persoon in de gezegende Drie-eenheid, één in wezen met de Vader en de Zoon en van gelijke eeuwigheid. Hij gaat uit van de Vader en van de Zoon. Met nadruk wordt Hij heilig genoemd, omdat Hij oneindig heilig in Zichzelf en de Werkmeester en Voltooier van het geloof is. Deze gezegende Geest was het, Die eens over de grote afgrond zweefde, Die de gezegende maagd overschaduwde, voordat het Heilige uit haar geboren werd. Die in de gedaante van een duif op onze gezegende Heere neerdaalde, toen Deze uit het doopwater opkwam. Hij zette Zich, op de Pinksterdag, in vurige tongen op de hoofden van Zijn apostelen neer. Deze Heilige Geest moet boven onze zielen zweven. De kracht van de Allerhoogste moet op ons komen en wij moeten gedoopt worden met Zijn Doop en louterend vuur, voordat wij ware leden van Zijn mystieke lichaam genoemd kunnen worden. Daarom zegt de apostel: "Of kent gij uzelf niet, dat Jezus Christus in u is? tenzij dat gij enigszins verwerpelijk zijt?" (2 Kor. 13:5) "Maar zo iemand den Geest van Christus niet heeft, die komt Hem niet toe." (Rom. 8:9). En Johannes zegt ook: "En hieraan kennen wij, dat Hij in ons blijft, namelijk uit den Geest, Dien Hij ons gegeven heeft." (1 Joh. 3:24). Het is niet nodig dat wij Hem op dezelfde wonderbaarlijke manier ontvangen zoals de apostelen van de Heere, met tekenen en wonderen. Maar het is absoluut noodzakelijk dat wij, evenals zij, de Heilige Geest ontvangen in Zijn heiligende genade. Dit zal zo blijven tot het einde van de wereld. Zo staan immers de zaken tussen God en de mens: God heeft de mens oorspronkelijk recht geschapen, of, zoals de gewijde schrijver het uitdrukt: 'God heeft de mens naar Zijn beeld gemaakt'. Dat betekent dat zijn ziel een getrouw spiegelbeeld

was van de Goddelijke natuur. Hij, Die eerder door Zijn almachtige wil de wereld het aanzijn gaf, ademde de mens de adem van het geestelijke leven in en zijn ziel werd versierd met alle volmaaktheden van de Godheid. Dit was het sluitstuk van de schepping: de volmaaktheid van de zedelijke en materiële wereld. De mens leek zo nauwkeurig op zijn Goddelijke Oorsprong, dat God niet anders kon dan Zich verheugen en vermaak scheppen in Zijn eigen gelijkenis. Daarom lezen we, dat toen God het onbezielde en dierlijke gedeelte van de schepping voltooid had, Hij ernaar keek; en zie, ‘het was goed’.

Maar toen Hij het prachtige Goddelijke schepsel, de mens gemaakt had: zie, ‘het was zeer goed’. Zalig, onuitsprekelijk zalig moet de mens wel geweest zijn, toen hij op deze wijze deel had aan de Goddelijke natuur. En zo zou het gebleven zijn, als hij heilig gebleven was. Maar God had hem een proeftijd gegeven. Hij kon vrij eten van elke boom in de hof, behalve van ‘de boom der kennis des goeds en des kwaads’. Ten dage als hij daarvan at zou hij zeker sterven. Hij zou dan niet alleen onderworpen zijn aan de tijdelijke, maar ook aan de geestelijke dood. En daardoor zou hij het Beeld van God verliezen; het geestelijke leven dat hem niet lang daarvoor ingeademd was en dat zowel zijn zaligheid als zijn eer was. Men kan denken dat dit wel gemakkelijke voorwaarden waren, waarvan de zaligheid van een schepsel afhankelijk was. Maar toen de mens, de ongelukkige, door de duivel verleid werd en zijn Maker gelijk wilde zijn, at hij van de verboden vrucht. Zo werd de mens onderhevig aan de vloek die de eeuwige God, Die niet liegen kan, tegen zijn ongehoorzaamheid had uitgesproken.

Wij lezen dan ook dat, zodra Adam gevallen was, hij klaagde dat hij naakt was. Naakt, niet alleen lichamelijk, maar ook beroofd van die genaden die eerder zijn ziel versierden en verfraaiden. De zichtbare schepping was vervallen tot een ongelukkige opstand en wanorde. Dit was te merken aan de doornen en distels die nu opschoten en zich over de gehele aarde verspreidden. Deze doornen en distels waren slechts armzalige symbolen en levenloze vertegenwoordigers van die verwarring en opstand, namelijk de verschillende lusten en hartstochten die onmiddellijk na de val in de ziel van de mens opschoten en die vervulden. Helaas! Hij was niet langer het beeld van de onzienlijke God, maar omdat hij de duivel in diens zonde nagevolgd was, kreeg hij deel aan de natuur van de duivel. In plaats dat hij met God verenigd was, zonk hij in een staat van directe vijandschap tegen God. In deze vreselijk verwarde toestand komen wij nu allemaal in de wereld. Want zoals de wortel is, zullen de takken zijn.

De Schrift zegt ons dan ook *dat Adam een zoon gewon naar zijn gelijkenis*. Dat wil zeggen, met dezelfde verdorven natuur waarin hijzelf verzonken was nadat hij de verboden vrucht gegeten had. En de ervaring en de Schrift bewijzen, dat wij geheel in zonde en verdorvenheid geboren worden en daarom ongeschikt zijn tot gemeenschap met God, zolang wij in een zodanige staat blijven. Want daar het licht geen gemeenschap met de duisternis kan hebben, kan God geen gemeenschap hebben met zulke verdorven kinderen Belials.

Hier blijkt dan het doel waarom Christus in het vlees geopenbaard is, namelijk om aan deze grote wanorde een einde te maken en ons te herstellen in de oorspronkelijke waardigheid waarin wij eerst geschapen zijn. Hij stortte dan ook Zijn dierbaar bloed om te voldoen aan het recht van Zijn Vader, om onze zonden. Daardoor heeft Hij ook de Heilige Geest voor ons terugverworven. Deze zal het Beeld van God weer in ons hart afdrukken, en ons in staat stellen met God te leven en Hem te genieten. Dit, zeg ik, was het enige doel van de komst van onze Heere in de wereld. Ja, dit is het enige doel waarom de wereld zelf in stand wordt gehouden. Want zodra het getal vol is van degenen die uit de wereld geheiligd zijn, zullen de hemelen als een boek worden

opgerold. De elementen zullen brandende versmelten. De aarde en alles wat daarop is, zal verbranden. Wanneer door de Geest het Beeld van God weer in ons hart is afgedrukt, noemen we dit de wedergeboorte. Onze gezegende Heere spreekt hierover in het gesprek met Nicodémus: zonder welke wij ‘het Koninkrijk van God niet zullen zien’ (Joh. 3:3). Dit is wat Paulus noemt: ‘vernieuwd worden in de geest onzes gemoeds’. (Ef. 4:23) Daarin bestaat die heiligheid, zonder welke niemand de Heere zal zien. Daardoor is het onloochenbaar zeker, dat wij de Heilige Geest moeten ontvangen, voor wij ware leden van het mystieke lichaam van Christus genoemd kunnen worden. naar boven

2. *In de tweede plaats zal ik enige Schriftuurlijke kenmerken noemen, aan de hand waarvan wij gemakkelijk kunnen oordelen of wij de Heilige Geest ontvangen hebben of niet.*

- (1) Het eerste kenmerk dat ik zal noemen is, *het hebben ontvangen van de Geest der gebeden en der smekingen*. Want Die gaat altijd samen met de Geest der genade. Zodra Paulus tot bekering gekomen is, zei Jezus Christus van hem: "Ziet, hij bidt" (Hand. 9:11). Dit werd aangevoerd om Ananias te overtuigen dat hij bekeerd was. En van Gods uitverkorenen wordt gezegd, dat zij dag en nacht tot Hem roepen. Een groot werk van de Geest is ons te overtuigen van zonde en ons aan te zetten tot het zoeken van vergeving en vernieuwende genade door de algenoegzame verdiensten van een gekruisigde Verlosser. Daarom zal hij, die de krachten van de toekomstige wereld heeft gevoeld, die is opgewekt uit de geestelijke dood, wel altijd moeten uitroepen: "Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal?" (Hand. 9:6). Of in de taal van de vrijmoedige blinde Bartimeüs: "Jezus, Gij Zoon Davids, ontferm U mijner!" (Mark. 10:47). De gezegende Jezus, Die de Heilige Geest zonder mate ontvangen heeft, heeft dit ook Zelf getoond door Zijn voortdurend gaan tot de Troon der Genade. Wij lezen dan ook dat Hij vaak alleen op de berg was om te bidden. Hij stond voor dag en dauw op om te bidden. Ja, Hij bracht hele nachten in gebed door. En wie deel heeft aan diezelfde Geest, met de heilige Jezus, zal denken zoals Hij denkt. Diegene zal nergens meer vermaak vinden dan tot God te naderen en heilige handen en harten op te heffen in veelvuldig en vroom gebed. Wij moeten wel bekennen dat de Geest der gebeden vaak als het ware voor het gevoel kwijt is en enige tijd verflauwt, zelfs in hen die werkelijk de Heilige Geest hebben ontvangen. Door geestelijke dorheid en onvruchtbaarheid van de ziel worden zij in zichzelf een lusteloosheid en verachtering gewaar in de plicht van het gebed. Zij beschouwen dit als hun kruis en zoeken Jezus volhardend, zij het verdrietig. Ondanks dat alles is hun hart op God gericht, hoewel hun genegenheden niet zo sterk zijn als gewoonlijk en zo intens als zij willen. Dit is een gevolg van hun geestelijke dodigheid, die God om wijze redenen toelaat. Maar bij de historische gelovige is het anders. Nee, hij bidt in het geheel niet. Of als hij zijn binnenkamer opzoekt – uit gewoonte – is dat met tegenzin, of om zijn geweten tevreden te stellen. De ware gelovige daarentegen kan evenmin zonder gebed leven als zonder dagelijks voedsel. Hij ervaart dat zijn ziel even wezenlijk en merkbaar gevoed wordt door gebed, als zijn lichaam door voedsel gevoed en versterkt wordt.
- (2) Een tweede Schriftuurlijk kenmerk van het hebben ontvangen van de Heilige Geest is *het laten van de zonden*. "Een iegelijk, die uit God geboren is, die doet de zonde niet", zegt Johannes, ‘en hij kan niet zondigen, want Zijn zaad blijft in hem.’ (1 Joh. 3:9). ‘Hij kan niet zondigen’; deze uitdrukking houdt niet in

dat een geestelijk mens niet kan zondigen. Want wij lezen dat wij in vele dingen struikelen. Het wil alleen dit zeggen: een mens die werkelijk uit God geboren is, zondigt niet moedwillig. Nog minder leeft hij in de zonde. Want hoe zal hij die aan de zonde gestorven is, wat voor elke bekeerde geldt, nog langer in dezelve leven? (Rom. 6:2). Weliswaar kan een mens door een verzoeking verrast of overweldigd, in zonde vallen. Denk maar aan het overspel van David en de verloochening van Zijn Meester door Petrus. Maar net zoals zij, staat die mens weer snel op en zoekt de eenzaamheid om bitter te wenen. Hij wast de schuld van de zonde af met de tranen van oprecht berouw en geloof in het bloed van Jezus Christus. Hij waakt dubbel voor zijn wandel in de toekomst en hij volmaakt de heiligmaking in de vreze Gods. De betekenis van deze uitdrukking van de apostel, dat een mens die uit God geboren is niet kan zondigen, wordt duidelijk aangetoond in het voorbeeld van een inhalige wereldling, over wie Law schrijft. Een dergelijk inhalig mens is niet geneigd om gul of vrijgevig te zijn. Maar als hij eens onverwachts een verkwistende bui heeft, heeft hij meteen berouw van deze misstap en legt zich met dubbele zorg toe op zijn zuinigheid. Zo is het ook met elke wedergeborene. Zondigen is net zo tegengesteld aan zijn gewone gemoedstoestand en geneigdheid, als gulheid tegengesteld is aan de geneigdheid van een vrek. Maar als de zonde hem eens te machtig wordt, keert hij onmiddellijk met dubbele ijver naar zijn plicht terug en brengt vruchten voort die de bekering waardig zijn. Terwijl de onbekeerde zondaar geheel dood is in misdaden en zonden. Ook al onthoudt hij zich uit wereldlijke zelfzuchtige motieven van grove zonden, hij heeft toch een rechteroog dat hij niet wil uittrekken en een rechterhand die hij niet wil afhouden. Of een schoonschijnende Agag die hij niet aan God wil offeren. Daaruit blijkt duidelijk dat hij niet beter is dan Saul. Welke andere pretenties hij dan ook mag hebben; hij heeft de Heilige Geest niet ontvangen.

- (3) Een derde kenmerk, waaruit we kunnen weten of wij de Heilige Geest hebben ontvangen, *is onze overwinning op de wereld*. "Want al wat uit God geboren is, overwint de wereld." (1 Joh. 5:4). Onder de wereld moeten we verstaan, zoals Johannes het uitdrukt, al wat in de wereld is; de begeerlijkheid van het vlees, de begeerlijkheid van de ogen en de grootsheid van het leven. De wereld overwinnen betekent deze begeerlijkheden verzaken, haar niet volgen of zich door haar laten leiden. Want wie van Boven geboren is, heeft zijn genegenheden gericht op de dingen die Boven zijn. Hij voelt een Goddelijke trekking in zijn ziel, die zijn gemoed krachtig naar de hemel trekt. Gelijk het hert schreeuwt naar de waterstromen, verlangt zijn ziel naar de genieting van Zijn God. Het is niet zo dat hij zo vol is van het hiernamaals, dat hij de zaken van deze wereld veronachtzaamt. Nee, een geestelijk mens durft geen dag nutteloos door te brengen. Maar hoewel hij werkt voor de spijze die vergaat, hij draagt eerst zorg om te verkrijgen wat de eeuwigheid verduurt. Of, als God hem boven zijn broeders heeft verhoogd, zoals Mozes, Jozef of David, ziet hij zichzelf toch als een vreemdeling en pelgrim op de aarde. Nu hij het beginsel van het nieuwe leven heeft, wandelt hij door geloof en niet door aanschouwen. En daar zijn hoop vol onsterfelijkheid is, kan hij alle dingen hier op aarde beschouwen als 'ijdelheid en kwelling des geestes' (Pred. 1:14). Kort gezegd, hoewel hij in de wereld is, is hij niet van de wereld. En daar hij geschapen is om God te genieten, kan niets dan God zijn ziel verzadigen. De altijd gezegende Jezus was het volmaakte voorbeeld van iemand die de wereld

overwint. Want hoewel Hij voortdurend rondwandelde op deze aarde, goeddoende, en altijd te midden van een menigte mensen was; waar Hij ook was, Zijn wandel was op de hemel gericht. Evenzo zal hij, die door de Geest met God verenigd is, zijn gedachten, woorden en daden zo schikken dat hij aan allen duidelijk laat zien, dat zijn wandel in de hemel is. Een onbekeerde is daarentegen uit de aarde aards. En omdat hij geen oog heeft om geestelijke zaken te onderscheiden, zoekt hij steeds zijn geluk in dit leven, waar het nooit gevonden is, noch gevonden zal of kan worden. Omdat hij niet is wedergeboren, is hij neergebogen door een geest van natuurlijke krankheid. De vloek van de slang wordt zijn keus, en hij eet van het stof van de aarde al de dagen van zijn leven.

- (4) Een vierde Schriftuurlijk kenmerk van onze nieuwe geboorte, dat wij de Heilige Geest ontvangen hebben, is onderlinge liefde. "Wij weten", zegt Johannes, "dat wij overgegaan zijn uit den dood in het leven, dewijl wij de broeders liefhebben." (1 Joh. 3:14). "Hieraan zullen zij allen bekennen, dat gij Mijn discipelen zijt, zo gij liefde hebt onder elkander." (Joh. 13:35). De liefde is de vervulling van het Evangelie, maar ook van de Wet. Want God is liefde en wie in God blijft, blijft in de liefde. Maar onder deze liefde moeten we niet een zachtheid of tederheid van karakter verstaan, of een liefde gegrond op wereldse motieven, (want dit kan een natuurlijk mens ook hebben), maar een liefde tot de broeders, die voortkomt uit een liefde tot God. Een liefde voor alle mensen in het algemeen, omdat God alle mensen liefheeft en goede mensen in het bijzonder, om de genade die wij in hen zien, en omdat zij onze Heere Jezus in onverderfelijkheid liefhebben. Dit is Christelijke liefde, en het nieuwe gebod dat Christus aan Zijn discipelen gegeven heeft. Niet nieuw in zijn voorwerp, maar in het motief en het voorbeeld, waarop het gegrond is, namelijk Jezus Christus. Dit is die liefde waardoor de eerste Christenen zo beroemd waren, zodat het een spreekwoord werd: 'Ziet, hoe deze Christenen elkaar liefhebben.' Zónder deze liefde, zou het mij geen nuttigheid geven, al deelden we al onze goederen tot onderhoud van de armen uit en al gaven we onze lichamen om verbrand te worden. Voorts is deze liefde niet beperkt tot een bepaald soort mensen, maar deze is onpartijdig en algemeen. Een liefde die Gods Beeld omhelst, waar men dat Beeld ziet. Het heeft nergens zoveel vermaak in dan in het zien, dat het Koninkrijk van Christus komt. Dit is de liefde waarmee Jezus Christus de mensheid heeft liefgehad. Hij had allen lief, zelfs de slechtsten, zoals blijkt uit Zijn wenen over de halsstarrige verdorvenen. Waar Hij maar de minste blij zag van gelijkenis aan God, die ziel had Hij bijzonder lief. Zo lezen we wanneer Hij de rijke jongeling hoort zeggen: "Al deze dingen heb ik onderhouden van mijn jonkheid af", Hij hem dienaangaande liefhad. En wanneer Hij ook maar enig geloof zag, al was het in een hoofdman of een Syro-Fenicische vrouw (vreemdelingen van het burgerschap Israëls), zo verwonderde Hij Zich. Als Mens was Hij er blij mee, Hij sprak ervan en beval het aan. Zo zal elke geestelijke discipel van Jezus Christus allen, die God aanbidden in geest en waarheid, hartelijk omhelzen, hoezeer zij ook mogen verschillen in de bijkomstige zaken van de godsdienst en zaken die niet absoluut tot zaligheid vereist zijn. Ik moet wel erkennen dat het hart van een geestelijk mens niet meteen zo ruim is. Iemand kan werkelijk de Heilige Geest ontvangen hebben, maar zover nog niet gekomen zijn, zoals ongetwijfeld Petrus, toen hij niet naar Cornelius wilde. En toch zeggen we beslist, dat zodra iemand werkelijk in Christus is, alle bekrompenheid met de

dag vermindert. De scheidsmuur van dweperij en ijver voor zijn eigen partij wordt steeds meer afgebroken; hoe dichters men bij de hemel komt, des te ruimer wordt zijn hart door die liefde die geen verschil maakt tussen volk, taal of natie. Wij zullen allen uit één hart, eenstemmig de lof zingen van Hem Die eeuwig op de troon zit.

- (5) Maar ik haast mij om een vijfde, het laatste Schriftuurlijke kenmerk van de nieuwe geboorte te noemen: *onze vijanden lief te hebben*. "Maar Ik zeg u", zegt Jezus Christus, "Hebt uw vijanden lief; zegent ze die u vervloeken; doet wel dengenen die u haten; en bidt voor degenen die u geweld doen en die u vervolgen." (Matth. 5:44). Deze plicht van onze vijanden lief te hebben is zo nodig dat zonder die, zoals onze gezegende Heere ons zegt, onze gerechtigheid niet overvloediger is dan van de Schriftgeleerden en de Farizeeën, of zelfs van de tollenaars en zondaren. En wanneer u goeddoet degenen die u goed doen, wat doet u boven anderen? Wat voor buitengewoons doet u? Doen zelfs de tollenaars niet hetzelfde? Deze voorschriften heeft de Heere bevestigd met Zijn eigen voorbeeld, toen Hij weende over de bloedstad. Toen Hij Zich als een schaap naar de slachtbank liet leiden. Toen Hij dat zachte antwoord gaf aan de verrader Judas: "Judas, verraadt gij den Zoon des mensen met een kus?" (Luk. 22:48). En vooral, toen hij in de angsten en pijnen van de dood voor Zijn moordenaars bad: "Vader, vergeef het hun; want zij weten niet wat zij doen" (Luk. 23:34). Dit is de moeilijkste plicht voor een natuurlijk mens, maar wie deelgenoot gemaakt is van de belofte van de Vader, zal ervaren dat deze plicht uitvoerbaar en licht is. Want als wij opnieuw, namelijk uit God geboren zijn, moeten we Hem gelijk zijn. Dus moeten we een vermaak hebben in de plicht om goed te doen aan onze ergste vijanden op dezelfde manier als Hij deed. Echter niet in dezelfde graad, omdat Hij volmaakt is. Hij zendt Zijn regen op de bozen en de goeden en doet Zijn zon schijnen op de rechtvaardigen en onrechtvaardigen. En hierin 'bevestigt God Zijn liefde jegens ons' (Rom. 5:8), dat Hij, als wij Zijn vijanden waren, 'Zijn Zoon uitgezonden heeft, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet' (Gal. 4:4), opdat Hij een vloek zou worden voor ons. Door heel de Schrift heen vinden we veel meer kenmerken, waaraan we ons kunnen toetsen of we de Heilige Geest ontvangen hebben of niet. Bijvoorbeeld: "Het bedenken des vleses is de dood, maar het bedenken des Geestes is het leven en vrede" (Rom. 8:6). 'De vrucht des Geestes is blijdschap, vrede, lankmoedigheid, zachtmoedigheid' (Gal. 5:22). Zo kunnen er veel teksten genoemd worden. Maar omdat de meeste, zo niet alle begrepen zijn in de plichten die al beschreven zijn, durf ik vast te stellen, dat wie bij onpartijdig onderzoek de bovengenoemde kenmerken in zijn ziel waarneemt, er even zeker van kan zijn dat zijn pardon in de hemel verzegeld is, als dat een engel het hem had gezegd. En wat mij betreft zie ik liever deze goddelijke genaden, deze hemelse gestalten op mijn ziel afgedrukt dan dat ik een engel uit de hemel hoor zeggen: "Zoon, wees welgemoed, uw zonden zijn u vergeven". Want deze hemelse gestalten zijn onfeilbare getuigen. Deze zijn 'Immanuël', God met ons en in ons. Zij vormen die witte keursteen, die niemand kent dan die hem ontvangt. Dit zijn de panden van de hemelse erfenis in onze harten. Kort gezegd: dit is begonnen heerlijkheid. Dit is het beste deel dat, als u de gave van God blijft opwekken, mensen noch duivels ooit van u zullen afnemen. naar boven

3. *Zoals gezegd ga ik nu in de derde plaats een toepassing maken van de voorgedragen leer voor verscheidene groepen belijders.*

Eerst zal ik mij wenden tot hen die dood zijn door de misdaden en de zonden. En hoe zou ik hier over u kunnen wenen, zoals onze Heere over Jeruzalem weende! Want, helaas, wat moet u ver van God af zijn; wat moet er een enorm werk gedaan worden, omdat u in plaats van dag en nacht te bidden, zelden of nooit bidt. In plaats van uit God geboren te zijn, zodat u de zonde niet doet (1 Joh. 3:9), bent u zo diep gezonken en de duivel gelijk geworden, dat u ermee spot. Of in plaats van de wereld te overwinnen, zodat men die niet naloopt en er zich door laat leiden, verzorgt u voortdurend het vlees tot begeerlijkheden. En tenslotte, in plaats van begiftigd te zijn met de godzalige bereidheid om alle mensen lief te hebben, zelfs uw vijanden, hebt u uw hart vol haat, kwaadwilligheid en wraak en bespot hen die oprechte volgelingen van de nederige Jezus zijn. Maar denkt u, zondaren, dat God zulke vuile ellendelingen in Zijn aanwezigheid toelaat? Of als Hij u zou toelaten, stelt u zich dan voor dat u zich in Hem zou verlustigen? Nee, de hemel zou geen hemel voor u zijn. De duivelse geneigdheid van uw hart zou het onmogelijk maken dat alle geestelijke genietingen van die zalige woningen u gelukkig maken. Wilt u zalig deel kunnen hebben aan die hemelse erfenis met de heiligen in het licht, dan is er een geschiktheid nodig waarvoor u uw hele leven nodig hebt om die te bereiken. Weliswaar zult u met de rechtvaardigen in zekere zin God zien, "want wij allen moeten geopenbaard worden voor den rechterstoel van Christus" (2 Kor. 5:10). Maar u móet Hem eenmaal zien, en daarna nooit meer. Want omdat u het beeld van de duivel in u draagt, zult u bij de duivelen moeten verblijven. Daar u dezelfde natuur hebt als hij, moet u in zijn doem delen. Heb daarom berouw en bekeert u, opdat uw zonden mogen worden uitgewist. Zoek de Heilige Geest te ontvangen voor u hier vandaan gaat. Want hoe kunt u anders de helse verdoemenis ontvliesen?

Ten tweede zal ik mij wenden tot hen die zich bedriegen met een valse hoop op de zaligheid. Door de invloed van een goede opvoeding en door Gods voorzienigheid weerhouden, zijn ze niet met anderen 'meegelopen tot dezelfde uitgieting der overdadigheid' (1 Petrus 4:4). Daarom denken zij dat zij de Heilige Geest niet nodig hebben en vleien zich met de gedachte dat zij werkelijk wedergeboren zijn. Maar toont u dit door vruchten van de Geest voort te brengen? Bidt u zonder ophouden? Doet u de zonde niet? Hebt u de wereld overwonnen? Hebt u uw vijanden en alle mensen lief op dezelfde wijze als Jezus Christus? Als deze dingen, broeders, in u overvloedig aanwezig zijn, dan mag u vrijmoedigheid tot God hebben. Maar zo niet, dan kunt u wel een net en beschaafd mens zijn, maar dan bent u niet bekeerd. Nee, u bent nog in uw zonden. De natuur van de oude Adam heerst nog steeds in uw ziel. Tenzij de natuur van de tweede Adam in de plaats van de eerste ingegraveerd wordt, zult u nooit God kunnen zien. Denk daarom niet, dat u zich kunt opsieren met de versierselen van een goede aard en een nette opvoeding. En dat u met Agag kunt zeggen: "Voorwaar, de bitterheid des doods is geweken" (1 Sam. 15:32). Want Gods gerechtigheid zal u toch, zoals Samuël bij Agag deed, in stukken houwen. Hoe hoog u ook mag staan in de achting van mensen, in Gods oog bent u slechts gelijk Sodomsappelen en besneeuwde mesthopen. U bent niet meer dan gewitte graven die aan de buitenkant er vrij mooi uitzien, maar van binnen vol bederf en onreinheid zijn. Daarom zult u op de Jongste Dag weggezonden worden met de woorden: "Voorwaar, zeg Ik u, Ik ken u niet" (Matth. 25:12) Maar het Woord is niet alleen nuttig tot verbetering, maar ook tot vertroosting.

Daarom wend ik mij in de **derde plaats** tot hen die getrokken worden door de Vader en onder de Geest van dienstbaarheid zijn, maar de bovengenoemde kenmerken niet waarnemen. Zij roepen steeds: "Wie zal ons verlossen van het lichaam dezès doods?" (Rom. 7:24). Maar 'vrees niet, klein kuddeke'. Want ondanks dat u nu zuigelingen in de genade bent, zal het 'uws Vaders welbehagen zijn ulieden het Koninkrijk te geven'. (Luk. 12:32). De genade van God zal u door Jezus Christus verlossen, zal u geven waarnaar u dorst. Hij heeft het beloofd; Hij zal het ook doen. Als u niet vertraagt, zult u de Geest der aanneming tot kinderen ontvangen, de belofte van de Vader. Volhard slechts in het zoeken en wees vastbesloten geen rust in uw geest te vinden, tot u weet en gevoelt dat u opnieuw, van Boven geboren bent en dat Gods Geest getuigt met uw Geest dat u kinderen van God bent. In de vierde en laatste plaats wend ik mij tot hen die de Heilige Geest ontvangen hebben met al Zijn heiligende genaden en bijna rijp zijn voor de heerlijkheid. Weest gegroet, zalige heiligen. Want uw hemel is reeds op aarde begonnen. U hebt de eerstelingen van de Geest al ontvangen en wacht geduldig op de zalige verandering, wanneer uw oogst voltooid zal zijn. Ik zie en bewonder u, hoewel ik helaas ver van u vandaan ben. Ik weet dat 'uw leven met Christus verborgen is in God' (Kol. 3:3). U hebt vertroosting; u hebt een spijze waar een zondige, vleselijke en spottende wereld niets van kent. Het juk van Christus is nu zacht voor u geworden en Zijn last licht. U bent door de weeën van de nieuwe geboorte heengegaan en verblijdt u nu dat de Man Christus Jezus in uw harten gestalte gekregen heeft. U weet wat het is in Christus te blijven en Christus in u. Het is als met de ladder van Jakob: hoewel uw lichaam op aarde is, zijn uw ziel en hart in de hemel. En door uw geloof en voortdurende herinnering ziet u, net als de zalige engelen altijd het aangezicht van de Vader, Die in de hemelen is. Ik hoef u dan ook niet aan te sporen om te jagen naar de volmaaktheid. Want u weet dat er een groot loon verbonden is aan het wandelen door de Geest. Ik wil u liever aansporen om uw zielen nog een poosje in lijdzaamheid te bezitten en Jezus Christus zal u verlossen van de last van het vlees. U zal een overvloedige ingang worden toegevoegd in de eeuwige vreugde en ononderbroken gelukzaligheid van Gods hemelse Koninkrijk, dat Hij u uit oneindige genade zal schenken door Jezus Christus onze Heere. Aan Hem zal met de Vader en de Heilige Geest, drie Personen en één God, alle eer, macht en heerlijkheid toegeschreven worden tot in alle eeuwigheid. Amen.

EEN GEBROKEN EN VERSLAGEN HART, HET BESTE NIEUWJAARSGESCHENK

"Maar indien gij u niet bekeert, zult gij allen desgelijks vergaan." (Lukas 13:3)

Geliefden, wij moeten meer bedenken, hoe verdorven onze zonden en ongerechtigheden zijn in de ogen van een heilig God. Laat het tot u doordringen dat wij ons daardoor Gods heilig misnoegen op de hals halen. Dan zouden wij zeker vervuld zijn met meer afschrik voor de zonde. Dan zouden we met ootmoed en oprecht berouw weerkeren tot de Heere onze God. Maar helaas, een mens denkt zo weinig aan zijn eeuwige belangen! Het welzijn van onze onsterfelijke ziel gaat ons zo weinig ter harte. Wij kunnen in de zonde blijven voortleven, zonder er een ogenblik aan te denken dat we in de dag van het gericht eenmaal rekenschap van al onze daden moeten afleggen. U mag dat voor een ogenblik beseffen, ja, zelfs uw vroegere boezemzonden min of meer vaarwel zeggen, maar het oprechte berouw blijft vaak achterwege. U bezwijkt niet zelden bij nieuwe verleiding tot zonde, totdat u uw goede voornemens weer helemaal laat varen. U verbreekt uw vorige beloften om de zonden te haten en te vlieden, geheel en al. "Dwaalt niet, God laat Zich niet bespotten." Wanneer de Heere Zijn genade in ons hart heeft uitgestort, en wij geroepen worden tot oprecht berouw, moeten wij tot God wederkeren met een volkomen hart. Met een heilig voornemen om naar Zijn geboden te leven. De Heere eist van ons oprecht berouw, en o, laten wij toch meer bedenken wat tot onze vrede dient. De tijd smelt daarheen, wij gaan de eeuwigheid tegemoet; in het graf is geen bezinning meer.

Het is nog de welaangename tijd, de dag der zaligheid. Er is nog genade mogelijk, ook voor de grootste zondaar; er is nog genade te verkrijgen door de verdiensten en het bloed van onze Heere Jezus Christus. De rijkdom van Zijn ontferming is voor een berouwvol zondaar een onuitputtelijke bron van troost. Al waren onze zonden als scharlaken, zij zullen worden als witte wol, indien wij maar door Christus Jezus weerkeren tot de Heere onze God. Was Paulus niet het grootste toonbeeld van die genade, hoewel hij van zichzelf getuigde "de voornaamste der zondaren te zijn?" Diezelfde genade is ook voor u verkrijgbaar, door een waarachtig geloof in die Heere, Die voor onze zonden is gestorven aan het kruis. Die ons kocht met Zijn bloed. Er is zeker geen woord dat zo verkeerd wordt uitgelegd als het woord "berouw."

Wij willen daarom met u spreken over:

- 1. De aard van het berouw;**
- 2. Wat de kenmerken zijn van een oprecht berouw;**
- 3. Waarom het berouw nodig is tot zaligheid;**
- 4. Elkaar tot zo'n berouw opwekken.**

1. Het berouw is in haar aard een vernieuwing en heiliging van de vleselijke en bedorven natuur van de mens.

Een echt berouwvolle zondaar wordt ook werkelijk een wedergeborene. Met beide woorden wordt één en dezelfde zaak uitgedrukt; er komt als het ware een afscheiding in hem tot stand. Hij wordt door een hogere geestelijke kracht als opnieuw geboren. Wanneer dus uw berouw oprecht is, wordt u vernieuwd naar lichaam en ziel. Uw verstand wordt verlicht met de kennis van God en van de Heere Jezus Christus. Uw wil, die voorheen zo vijandig en onbuigzaam was en een afkeer had van het goede, onderwerpt zich aan de wil van God. Godloochenaars zullen u zeggen dat de mens een vrije wil heeft om het goede te doen. Om God lief te hebben en berouw te hebben over

de zonden. Maar wij hebben geen vrije wil, dan alleen tot zonde. En die vrije wil zou ons zelfs zo ver brengen, dat wij indien het mogelijk was, God van de troon zouden stoten. Het zal voor een Farizeeër niet aangenaam klinken, maar elk schepsel is naar zijn natuurlijke aard geneigd God te haten. De wil wordt alleen door een oprecht berouw aan Gods wil onderworpen. Uw geweten dat tot hiertoe in een rustige doodsslaap verkeerde, wordt dan wakker geschud. Uw stenen hart wordt verbroken en uw vleselijke lusten worden gedood. De ziel wordt geheel en al herboren en al snel ontwaken daarin nieuwe begeerten, nieuwe neigingen en nieuwe voornemens. U ziet dus dat wij van nature zo verdorven zijn, dat er een radicale omkeer bij ons vereist wordt om van die zondige toestand te worden verlost.

O, wat moest het besef van die toestand ons dringen, om als een berouwvol zondaar vergeving te zoeken in het bloed van het kruis. Wij zijn door onze zonden verdoemelijk in de ogen van een heilig God, en "zouden wij dan in de zonden blijven, opdat de genade te meerder worde? Dat zij verre." Hoe zouden wij toch de naam van 'christen' verdienen, wanneer wij de Heere Christus niet liefhebben, en Hem door onze zonden opnieuw kruisigen? Nee laten wij weerkeren tot Hem, van wie wij zijn afgeweken. Al zou de wereld ons ook spot aandoen om Christus wil, wees ervan verzekerd dat de Heere een welgevallen heeft aan een berouwvol zondaar. En dat Gods engelen zich verblijden over één zondaar die zich bekeert. Hebt u vroeger behagen gehad in de zonde? Als u oprecht berouw heeft, zal het uw enige begeerte en uw innigste keuze zijn om Gods geboden te volbrengen. Vervuld met een heilige afkeer van de zonde, streeft u hoe langer hoe meer naar vernieuwing en heiligmaking. Die u op een ootmoedig gebed zeker geschonken zullen worden. naar boven

2. Wij zullen u nu de kenmerken van het oprecht berouw verklaren.

Deze kenmerken zijn: droefheid over de zonde, afkeer en volkomen verlaten van de zonde.

Onze droefheid over de zonde moet niet enkel voortkomen uit vrees voor straf. Want als wij geen andere reden hebben, ontstaat zij uit eigenliefde en niet uit liefde tot God. Waar liefde tot God niet de voornaamste drijfveer is tot berouw, daar is het berouw tevergeefs en niet oprecht. Denk toch niet dat de uitroep: "o God vergeef mij", of "Heere, wees mij genadig!" als oprecht berouw opgevat kan worden. Want dat zou een naderen zijn tot God met de lippen, terwijl het hart zich verre van Hem houdt. Berouw is net als de bekering een werk dat voortgezet moet worden. Want omdat wij dagelijks overtreden, hebben wij ook dagelijks vergeving nodig. En die vergeving wordt geschonken op het gedurig gebed, op een voortdurend hartelijk leedwezen over onze zonden. Het is ook niet genoeg als wij belijden dat wij zondaars zijn. Het is niet genoeg als wij onze ellendige en verdorven toestand gevoelen en toch in de zonde blijven voortleven. Het moet ons enig streven zijn om de zonde te haten, om er een afkeer van te hebben. Opdat wij leren beseffen en gevoelen dat wij verloren en doemschuldige zondaren zijn. Die alleen behouden kunnen worden door Hem, Die gekomen is om het verlorene te zoeken. Die niet zal verstoten degenen die door geloof de toevlucht tot Hem nemen. Die alle vermoeiden en belasten tot Zich roept opdat zij rust vinden voor hun zielen. Zolang u dat niet hebt leren erkennen en uw diepe ellende en verdorvenheid niet hebt leren inzien, zolang bent u nog een slaaf van de zonde. U wordt nog door de ketenen van de duivel vastgehouden. De toorn van God rust op u en u bent aan de verdoemenis onderworpen. O mens! hoe vreselijk zal uw toestand zijn wanneer voor u het uur van sterven nadert! Hoe ontzettend zal het zijn wanneer de oordeelsdag straks ook voor u zal aanbreken, en u aan die eeuwige helse smart overgegeven zult worden. De straf die geen oog heeft gezien, die geen oor heeft

gehoord en in geen mensenhart is opgeklommen. Om te moeten ondervinden wat God bereid heeft voor hen die Zijn verschijning niet hebben liefgehad! Maar, geliefden! ik wil betere dingen van u verwachten. Ik hoop dat u uw zaligheid werkt met vreze en beven. Bid daarom veel, dat Zijn goede Geest u van zonde moge overtuigen. Dat u leert inzien hoe diep u bent gevallen, en hoe ver u van de Heere bent afgeweken. Opdat u de dag der zaligheid waarneemt 'en al is het ook ter elfder ure' als een berouwvol zondaar tot de Heere Jezus vlucht. Verootmoedig u voor Hem, en belijd uw schuld met een oprecht hart. U hebt zoveel jaren doorgebracht in de zonden, zou u dan niet enige uren willen afzonderen, om dagelijks het aangezicht van de Heere te zoeken, en uw zonden in waarheid te betreuren? *Wetende dat de droefheid naar God een onberouwelijke bekering werkt tot zaligheid.*

Zie eens terug op de door u afgelegde levensweg; herinner u al uw ongerechtigheden, zoveel u kunt. Denk u eens in hoe ver u van uw hemelse Vader bent afgedwaald, en de paden van de ongerechtigheid hebt betreden. Daardoor hebt u de genade van de Heere, de vertroosting van Zijn Geest en de vrede van uw ziel moeten missen. Als u zichzelf ernstig hebt beproefd, gevoelt u de noodzaak om vergeving af te smeken, door het bloed van het Lam. Om te vluchten tot Hem die mildelijk geeft en niet verwijt. Denk eens na over uw gruwelijke zonde, dat u op zo'n grote zaligheid geen acht hebt gegeven, en de roepstem van de Heere Die u tot bekering riep, hebt veracht. Smeek Hem of Hij uw stenen hart wil wegnemen, en daarvoor in de plaats een vlezen hart wil geven. Een hart dat ontvankelijk is voor de werking van Zijn Geest. Besluit vanaf dit ogenblik om de zonden na te laten en de Heere te dienen met een volkomen hart. Streef vooral naar de heiligmaking, zonder welke niemand de Heere zien zal.

Maar weet dat als uw berouw niet oprecht is, u de Heilige God bespot en u zichzelf bedriegt. Eerst moet de oude mens gekruisigd worden, om de nieuwe mens aan te kunnen doen in ware gerechtigheid en heiligheid. O ik smeed u bij de ontfermingen van God, verlaat toch uw zonden. Bent u een dronkaard, of een meinedige, of een vloeker, of een overspeler, of een oneerlijke? Zeg dan toch al die ongerechtigheden vaarwel, en wandel in de wegen van de Heere die naar het eeuwige leven leiden. Want er is genade mogelijk, ook voor de grootste zondaar. Zonder een hartelijk voornemen om nu voortaan de zonden te haten en te vlieden, is geen oprecht berouw denkbaar. Strijd de goede strijd, in de almachtige kracht van Hem die de boze heeft overwonnen. Weersta de duivel, en hij zal van u vlieden. Doet aan de gehele wapenrusting Gods, opdat u in die strijd meer dan overwinnaar blijft, door Christus Jezus Die ons heeft liefgehad. Bouw vooral niet op eigen kracht maar op de kracht van Hem, die de Weg, de Waarheid en het leven is. Zonder Zijn sterkte kunt u niets. Met Zijn genade vermag u alle dingen. Hoe meer u uw zwakheid en onmacht voelt, des te meer zult u Zijn hulp en nabijheid ervaren. En wie of wat zal tegen ons zijn als Christus vóór ons is? In die weg verkrijgt u de getuigenis van een goed geweten. Maar dan vraagt u ook dagelijks: "Heere! wat wilt Gij dat ik doen zal." Dan vlucht u dagelijks in Zijn armen. Dan zit u dagelijks aan Zijn voeten en knielt u neer bij Zijn kruis. De goede keuze zal u nooit berouwen. Kies Hem daarom tot uw enig deel. Veracht Zijn roepstem niet, Die u nodigt tot Zijn gemeenschap en tot Zijn heerlijkheid.

Ik mag een rijke Christus verkondigen, ook voor de grootste zondaar. Neem Hem aan door het geloof. Hij kan u nooit tot een eeuwige en volkomen verlossing zijn, tenzij Hij u tot wijsheid, gerechtigheid en tot heiligheid is geworden. Stel daarom uw bekering niet uit, maar aanvaard het aanbod van Gods genade. Betoon het in uw dagelijks leven dat u niet alleen bent opgestaan, maar ook werkelijk met oprecht berouw bent wedergekeerd tot de Vader. Leef naar Zijn geboden en verdriet Hem niet weer door uw zonden. God werkt het berouw in het hart. Hij biedt ons Zijn genade aan

in Christus Jezus. Zijn vrije genade roept zondaren tot bekering; Zijn goedertierenheden zijn elke morgen nieuw, Zijn trouw is groot. Hij is alleen de Werkmeester, Hij moet de zondaar doen stilstaan op zijn weg. En als op de stem: "Saul, Saul, het is u hard de verzenen tegen de prikkelen te slaan" het antwoord volgt: "wie zijt Gij Heere", daar blijft het berouw niet achter. Gods engelen zullen zich verblijden over een zondaar die zich bekeert. naar boven

3. Wij zullen nu met u nagaan waarom het berouw nodig is tot zaligheid.

Niemand van u zal mij wel de noodzaak van berouw en de bekering willen betwisten. Want wij hebben te doen met een heilig God, Die te rein van ogen is dan dat Hij het kwade kan aanschouwen. Waar die gedachte in het hart postvat, daar is aanvankelijk genade uitgestort in de ziel. Om gemeenschap te kunnen oefenen met de heilige God, moet er een vernieuwing van hart en leven aan voorafgaan. U kunt God niet liefhebben en de mammon. U kunt God niet liefhebben en de zonde aanhangen. Zonde is in strijd met Gods heiligheid en de heilige Goddelijke natuur strijdt met de onheilige natuur van onbekeerde mensen. Wat voor overeenkomst is er tussen Christus en Belial, of wat voor overeenkomst bestaat er tussen een vlekkeloos heilig God en een zondig schepsel? Indien u als zondaar in de hemel kon worden toegelaten, zou de hemel voor u een hel zijn. De gezangen van de gezaligden zouden voor u onverdraaglijk zijn! Want om daar echt zalig te wezen, moet u heilig zijn zoals God Zelf heilig is. U moet door vernieuwing en heiligmaking tot Zijn volk, tot Zijn kinderen gevormd worden. Als u geen uur kunt doorbrengen in de dienst van de Heere, als u niet wandelt in Zijn wegen, kunt u zich daar onmogelijk op uw plaats voelen. Het loflied van de verlost die daar juichen ter ere van het Lam dat op de troon zit, zou een wanklank zijn in uw oren. Dat is toch het werk van die grote menigte die niemand tellen kan, die bekleed is met witte klederen, die als zondaren door Christus zijn gekocht. Om hun Heere eeuwig te bejubelen daar, waar geen zonde meer zijn zal en waar onophoudelijk het lied weerklinkt: "Heilig, heilig, heilig is de Heere der heirscharen." Wilt u het getal der gezaligden vermeerderen? Bekeer u dan eerst van uw boze werken. Wilt u eenmaal dáár toegelaten worden? Noem dan de naam van Christus en sta af van ongerechtigheid.

O, geliefden! Ontroering grijpt mij aan bij de gedachte dat iemand van u zou schijnen achtergebleven te zijn. Och of het in mijn macht was om u allen aan de rechterhand van de Heere Jezus te plaatsen, al zou u mijn grootste vijand zijn! Maar wat zou ik nietige sterveling kunnen doen? Dat kan alleen de hand van de Heere! Ik kan u slechts vermanen en u met liefde en ernst op Christus wijzen. Hij is uw veilige en enige Toevlucht, uw enige Borg en Middelaar. Hij is uw Heiland en Zaligmaker, Die voor onze zonden stierf aan het kruis. Die als de barmhartige Hogepriester medelijden kan hebben met onze zwakheid, Die ook voor ons bidt. En als u nu als een arme, verloren en onwaardige zondaar tot Hem gaat, schenkt Hij u Zijn Geest. Dan geeft Hij u leven voor leven, liefde voor liefde, en zult u tot in eeuwigheid met Hem delen in Zijn heerlijkheid.

4. Laten wij elkaar opwekken tot zo'n oprecht berouw.

Hier richt ik me tot u allen, wie u ook bent. Want dit is zeker: u bent berouwvol of iemand zonder berouw. U bent een gelovige, of een ongelovige. En zo kom ik allereerst tot u die nooit berouw gehad hebt over uw zonden. O verhardt uw hart niet, want het is enkel liefde, enkel bewogenheid over uw eeuwig welzijn dat mij beweegt. Ik wil u laten zien hoe groot het gevaar is waarin u verkeert. Ik zal de rampzaligheid die u wacht indien u zich niet bekeert, niet voor u verbergen. O laat dit u uitdrijven tot

Hem, bij Wie alleen genade en vergeving te verkrijgen is. Indien u zich niet bekeert, bent u in doodsgevaar. Als u sterft, gaat u voor eeuwig verloren. Voor hen die in hun zonden leven en sterven, blijft er niets te hopen over. "Hoe zullen zij ontvlieden, indien zij op zo'n grote zaligheid geen acht nemen?" Ons leven is maar een handbreed gesteld, wie verzekert ons dat wij morgen nog in het land der levenden zijn? Zondaar! hebt u vrede voor uw ziel, terwijl uw zonden niet zijn vergeven? Zo waarachtig de Heere leeft en uw ziel leeft, u zult zeker verloren gaan, indien u zich niet bekeert. Wat is de waarde van de genoegens van deze wereld, ze duren maar zo kort. En zij worden al bij het genot vergald. Zij voeren krijg tegen uw onsterfelijke ziel, ze verharderen uw hart en brengen verwijdering van de Heere Jezus teweeg. Uw zielsrust wordt erdoor verwoest en zonder oprechte bekering beletten zij de toegang tot de hemel. Is het al erg een slaaf van de zonde te zijn, het is nog veel vreselijker een gebodene van de satan te zijn, waarna de zondaar de eeuwige dood en verdoemenis staan te wachten. O bedenkt dit mijn schuldige medezondaar! U die er geen kwaad in ziet om te vloeken, om het volk van God te bespotten en te lasteren. Of die als een overspelige en dronkaard voortleeft, naar het goeddunken van uw hart. Wat zullen uw jammerkreten u baten in de dag van het gericht en hoe vreselijk zal het geklaag zijn van de verdoemde zielen! Hij, Die u eenmaal werd verkondigd als uw volkomen Redder, zal dan uw onverbiddelijke Rechter zijn.

Nu is er nog genade mogelijk, maar dan zullen uw tranen tevergeefs zijn. Als u de tijd van genade en van de zaligheid hebt veracht, wacht u het vonnis van de eeuwige verharding. Koop de tijd uit en stel het welzijn van uw ziel toch op hoger prijs. Al geniet u in dit leven zoveel u maar kunt, straks verrast u de dood. Dan komt er een einde aan al die wereldse genietingen. Wat zal het zijn wanneer u het uwe hebt genoten in dit leven, en zich aan de rand van de eeuwigheid de gedachte aan uw ontroerde ziel opdringt: "ik heb den tijd der genade verwaarloosd?" Of vertrouwt u misschien op uw rijkdom en uw schatten? – Maar u bent immers naakt ter wereld gekomen, en naakt zult u weer daar uitgaan! – Ja het besef van uw liefdeloosheid jegens de armen en de herinnering hoe u uw schatten hebt vergaderd, zal voor u op uw sterfbed zelfs tot een hel zijn. U verkeert nu nog onder de verkondiging van het Woord van de Heere. U bent nog tot het gebed en gezang gekomen, u ziet het bedienen van Heilige Sacramenten in de gemeente. De roepstem van de Heere komt nog tot u: "bekeert u"! De Heere zendt nog zijn vredeboden om u te nodigen en te vermanen. Misschien verveelt u zich of misschien vermaakt u zich liever met aardse zaken. Maar ook daar zal een einde aan komen. Dan zult u niet langer lastig gevallen worden. Eens komt de tijd dat het voor u te laat zal zijn. Dan zou u wel tienduizend werelden willen geven, als u ook maar één ogenblik terug kon roepen van de genadetijd die u vroeger hebt verzuimd en veracht. U zult begeren slechts één druppel van het dierbare kruisbloed van de Heere te ontvangen, terwijl u dat vroeger met de voeten hebt vertreden. U zult wensen dat u het aanbod van genade in Christus Jezus bij vernieuwing mocht horen. Maar het is te laat, uw berouw zal u in de eeuwigheid niet baten. Vreselijke toestand! Wanneer u zich al uw ongerechtigheid, al uw onreine gedachten, woorden en daden, ook de verspilde tijd in danspartijen en drinkgelag of met kaartspel, ja wat al niet herinnert. Wanneer, in één woord, straks al uw zonden u voor de geest komen, loodzwaar op uw schuldige ziel zullen wegen en tegen u getuigen. Vreselijke gedachten die mijn ziel ontroeren! Dat iemand van u in de zonde zou voortleven en verloren gaan! Het zijn ontzettende waarheden die ik u heb voorgehouden. Maar het is mijn plicht zo tot u te spreken; om u bekend te maken met de vreselijke gevolgen van de verharding en van het in de zonde blijven. Ik heb u het grote gevaar voor ogen gesteld, maar ik zal er u ook op wijzen hoe u dat gevaar kunt

ontvluchten. Wij allen moeten eenmaal geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus. In die oordeelsdag blijft niets verborgen. Hoewel u die dag nog ver weg acht en uw zonden tracht te verbergen, bedenk dat ook úw zonden eenmaal naakt en geopend zullen zijn voor de ogen van Hem met Wie wij te doen hebben. Zondaar! u gaat de eeuwige rampzaligheid tegemoet en wat zal uw deel zijn? Daar wacht u het helse vuur dat niet uitgeblust wordt, en de worm die niet sterft in eeuwigheid. U moet wel een ongevoelig en verhard mens zijn, indien u niet huivert bij die gedachte en niet terugschrikt voor de zonde. O, vraag de Heere om vergeving; smee Hem of Hij u wil verootmoedigen, opdat u genade zou mogen vinden en geholpen worden ter bekwaamere tijd. Aanvaard het aanbod van genade met een gelovig hart. Want Christus heeft aan het kruis genoeg gedaan voor al de zonden. Doe afstand van alle ongerechtigheid en smee de Heere om de hulp van Zijn Geest bij het strijden tegen de zonde. Ontvlucht het toekomstige oordeel opdat u door genade de eeuwige dood moogt ontgaan. Pleit op de verdiensten van Jezus Christus onze Heere; Hij is mild in het schuld vergeven. Zoek Hem terwijl Hij te vinden is, roep Hem aan terwijl Hij nabij is, en Hij zal u Zijn genade in eeuwigheid niet onthouden. Kies dan heden wie u dienen wilt! Er zijn u maar twee wegen open: een eeuwig wel, of een eeuwig wee. Eeuwige gelukzaligheid of eeuwige rampzaligheid, wat kiest u? Wie wilt u toebehoren? Of zal ik bij mijn groten Zender moeten klagen: zij hebben niet gewild? – Maar nee, ik zal Hem voor u smeken dat Hij u zal herscheppen, heiligen en vernieuwen. Kom toch als een kleingelovige en vraag Hem om vermeerdering van uw geloof. Bewaar Zijn geboden, neem Zijn kruis op om Hem eeuwig te volgen in gerechtigheid en heiligmaking. Wenst u dat uw einde straks het einde van de rechtvaardige zal zijn? O leef dan ook het leven van de rechtvaardige en wandelt in nieuweheid des levens als nieuwgeboren kinderen. Of zegt u misschien: "in mij is geen kracht tot deugd?" Maar u hebt immers wel kracht genoeg gehad om uw vleselijke begeerten na te jagen? U hebt evenveel kracht over uzelf om naar de kerk te gaan, als om naar een bar of danspartij te gaan. Om de Bijbel te lezen als om een roman te lezen. "Geen kracht" is een ijdele uitvlucht voor uw zonden, het zal u niet baten in de dag van de toekomst van de Heere. Als het werkelijk uw begeerte is om genade te zoeken en te vinden, zal de kracht van Christus, Die alles in u vermag, u nooit ontbreken. Toen Petrus het Evangelie verkondigde, kwam de Heilige Geest over allen die het Woord hoorden. Welnu zo zal de Heere u op het ootmoedig tollenaarsgebed Zijn Geest schenken. Met Hem zult u alles vermogen. Met Hem zult u sterk zijn, ja, Hij zal u tot wijsheid, tot gerechtigheid, tot heiligmaking en volkomen verlossing zijn. U zult het ervaren dat Hij vol is van genade en liefde. Dat Hij u rust schenkt voor uw vermoeide ziel, en uw enig deel wil zijn in leven en in sterven. Zeg nooit: "mijn zonden zijn te groot om vergeven te worden." Al zijn uw zonden nog zo talrijk "het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, reinigt van alle zonden." Gods genade is vrije genade. Manasse was een grote zondaar en toch vond hij vergeving. Zacheüs was ver afgeweken van de Heere. Toen hij Christus wenste te zien om alleen zijn nieuwsgierigheid te bevredigen, ontmoette de Heere Jezus hem, en in zijn huis geschiedde zaligheid. Manasse was een afgodendienaar en een moordenaar, Zacheüs was een verdrukker die door bedrog grote schatten had verzameld. En toch – zij vonden, zoals een Mattheüs, genade in de ogen van de Heere. Paulus was een vervolger, Maria Magdalena was schuldig aan grove ongerechtigheden, en toch vonden zij vergeving in het bloed van het kruis. De moordenaar aan het kruis vond ter elfder ure nog vergeving, en zou u dan wanhopen aan uw behoud? De tollenaar was aangenaam in de ogen des Heeren en vond genade. Maar de trotse farizeeër werd verworpen vanwege zijn eigengerechtigheid. Ook voor u is die genade verkrijgbaar.

De Heere is machtig om de uitnemendste van de zondaren te vergeven door Zijn verdienste en door Zijn kruisbloed. Heb dan goede moed, kom tot de Heere Jezus. Hij zal u vertroosten. Hij zal u in de waarheid leiden. Hij zal u uit de duisternis overbrengen tot Zijn wonderbaar licht, en van de macht van satan tot God. Laat u niet misleiden door hen die u proberen wijs te maken dat het leven van een christen een naargeestig leven zou zijn. Wanneer uw berouw oprecht is, wanneer u in waarheid bent wedergeboren, begint pas het nieuwe leven van vrede en vreugde. De weg der heiligmaking wordt u tot een onuitputtelijke bron van blijdschap. U zult het ervaren dat het allemaal vrede- en vreugdepaden zijn. Waarmee zal ik u dringen om tot Christus te komen? – De liefde van Christus dringt ons. Die liefde heb ik mogen ervaren sinds ik door een oprecht geloof tot Hem de toevlucht genomen heb. Die liefde zou ik voor al de schatten van de aarde niet willen ruilen. Die liefde deed mij niet bezwijken, ook niet bij al de stormen van deze onstuimige wereld. Door die liefde ben ik staande gebleven. Ik mag van vreugde opspringen in de Rots van mijn Heil, Die mij veilig zal leiden tot over dood en graf. Hoe zou ik mij verblijden wanneer u ook tot de Heere wederkeerde, en wij elkaar eenmaal mochten begroeten aan de morgen der eeuwigheid. Kom tot Christus. Zijn armen zullen u omvatten. Hij zal u verlossen. Hij zal u wassen en reinigen van al uw zonden en u liefhebben met een eeuwige liefde. Och laten mijn woorden in uw ziel mogen doordringen! Mocht Christus een gestalte in u verkrijgen en Zijn genade groot maken aan u. Ik zou van Zijn ontferming kunnen spreken, totdat ik niet meer spreken kon, als het maar een middel mocht zijn om u tot Hem te leiden. Hij wil woning maken in uw ziel en u een vrede schenken die alle verstand te boven gaat. Naak tot Hem en Hij zal tot u genaken. Kom tot Hem en Hij zal zich aan u openbaren. Hij kwam op aarde om zondaren zalig te maken. Hij werd arm, opdat u rijk zou worden. Kies dan heden wie u behoren zult. De jaren vliegen daarheen en wij treden een nieuwe tijdkring binnen, waarvan wij niet weten of wij die ten einde zullen brengen. Maar dit weten wij: één ding is nodig. Martha, Martha! wat bekommert gij u over veel dingen; één ding is nodig. Kies het goede deel dat niet van u zal worden weggenomen. Keer weer tot de Heere, opdat u het eigendom moogt zijn van Christus, en eenmaal zult worden opgenomen in heerlijkheid. En zo kom ik dan tot u, die de Heere al hebt leren kennen; die al deel hebt aan die vernieuwing van het hart. Die na oprecht berouw, gereinigd en gewassen bent van uw zonden. Dank de Heere voor Zijn onuitsprekelijke gave, voor Zijn oneindige liefde en ontferming, en prijs Hem tot in eeuwigheid. Bent u al levend gemaakt in Christus Jezus? Is het leven dat uit God is al aangevangen in uw ziel? Is het al zichtbaar in al uw handel en wandel? O dank er God voor. Daar u vroeger uw krachten aan de zonde hebt gegeven, maak nu voortaan van elke gelegenheid gebruik om zondaren tot Christus te brengen. Ziet u soms een broeder die het verderf tegemoet snelt? O houd hem dan terug van de rand van de afgrond. Breng hem in Gods kracht en met Gods hulp, tot berouw en bekering. Stel toch niet uit tot morgen, en volhard te midden van zijn onwil en afwijzen. Uw loon zal groot zijn daarboven. De liefde van Christus dringt u tot ootmoed en nederigheid; wees niet hoogmoedig bij uzelf, en houd u steeds in de nabijheid van de Heere. Dank er God voor dat Hij uw natuurlijke stenen hart heeft willen wegnemen. Dat Hij u een hart schonk dat ontvankelijk was voor de werking van Zijn Geest. Dat Zijn genade u tot bekering riep en u behoudenis vond in Hem. Gevoelt u zich niet zaliger in Zijn gemeenschap dan in de dienst van de zonde? Vrees dan niet, hoewel de beproevingen van het leven veel en groot mogen zijn. Uiteindelijk wacht u de onverderfelijke kroon, die de rechtvaardige Rechter u geven zal in Zijn dag. Nog maar weinige dagen of weken of jaren, en u wordt opgenomen in het hemels Jeruzalem. Daar is alles in heerlijke harmonie, eeuwige blijdschap,

eindelooze vrede, zalige rust. En komt eenmaal de dood, dan is hij u geen koning der verschrikking, maar een liefelijke vredeboode, die u verlost van alle smart, van alle zonden en kwalen. De liefde van Christus vervulle uw ziel geheel en al. Hij had u lief tot in de dood, tot de kruisdood. Hij heeft voor uw zonden genoeg gedaan aan het vloekhout. Met Zijn dood en opstanding heeft Hij Zijn Middelaars werk voltooid. Nu zit Hij in de hemel aan de rechterhand van Zijn Vader, om uw Voorspraak te zijn en voor u te bidden. Kunt u teveel doen voor Hem, Die zoveel deed voor u? Zijn liefde is een eeuwige, onbegrijpelijke liefde. Wie peilt de diepte, de lengte en de breedte van zo'n liefde, die Hem de troon van de Vader deed verlaten, die Hem deed sterven voor afkerige zondaren, die niets dan de eeuwige verdoemenis hadden verdiend? Hij kwam voor ons op aarde. Voor ons kwam Hij in het vlees en heeft Hij onder ons gewoond. Hij stierf voor onze zonden en in onze plaats. Hij betaalde het rantsoen voor ons en zouden wij Hem verwerpen, Die ons zo uitnemend heeft liefgehad? Zie Hem hangend aan het kruis, met doorboorde handen en doorboorde voeten. Zie Zijn doorboorde zijde; die éne fontein is geopend tot reiniging van onze zonden. Zie Hem, gekroond met de doornenkroon. Zou deze bloedende en stervende Heiland uw liefde niet waardig zijn? Voor u en voor mij heeft Hij al die smarten gedragen, voor ons ging Hij in de dood. O houd u vast aan de Onzienlijke en zoek dagelijks vergeving in Zijn volkomen offer.

Geliefden! ik heb u allen de vreselijke gevolgen van de zonde voorgesteld. Zie dan toe voor uzelf. Indien u zich niet bekeert, zal uw bloed op uw hoofd zijn. Veracht de genade niet die u om niet wordt aangeboden, en bekeer u van uw boze werken. Het is misschien voor het laatst dat ik u hier op aarde zal zien. Maar in de oordeelsdag zullen wij elkaar weer ontmoeten, en wee u indien u op zo'n grote zaligheid geen acht hebt gegeven. Ik zal vrij zijn van uw bloed, want ik heb u de genade van Christus gepredikt. En ik heb u toegeroepen: Bekeert u, bekeert u, waarom zou u verloren gaan! Kom tot Hem, blijf bij Hem. Hij zal u niet verstoten, maar u als zondaar aannemen tot Zijn kind en u de onwankelbare erfenis van Zijn Vader geven. Heere Jezus! Open hun ogen opdat zij zien mogen! Open hun hart opdat zij U ontvangen mogen! Bekeer hen, dan zullen zij bekeerd zijn! Geef dat wij straks U, naast de Vader en de Heilige Geest, mogen toebrengen lof en eer, heerlijkheid, aanbidding en dankzegging, omdat U ons gekocht hebt met Uw bloed. Om met U te heersen als koningen en priesters tot in alle eeuwigheid. Amen.

Uit: Keur van leerredenen van de beroemdste kanselredenen van het buitenland –
Deel II Oorspronkelijke titel: *Een boetvaardig hart, de beste nieuwjaarsgave*

Uitgegeven door: J. Wristers – Utrecht